

ШЕДЕЖЕ БОЛГВИ, ПЕЧАЛЬ ȴ ВОЗДЫХАНИЕ. ВСЛКОЕ СОГРѢШЕНИЕ, СОДѢЛНОЕ ІМНІ ГЛОВОМЪ, ȴЛИ ДѢЛОМЪ, ȴЛИ ПОМЫШЛЕНИЕМЪ, ІАКО БЛАГІЙ ЧЕЛОВѢКІОЛЮБЕЦЪ БОГЪ, ПРОСТИ. ІАКО НІКЕСТЬ ЧЕЛОВѢКЪ, ІЖЕ ЖИВЪ БѢДЕТЪ, ȴ НЕ СОГРѢШИТЬ: ТЫ БО ЄДИИХ ТОКМО БЕЗ ГРѢХА, ПРАВДА ТВОЯ ПРАВДА ВО ВѢКИ, ȴ ГЛОВО ТВОЕ ІСТИНА.

Боғламік:

Іако ты єси востреченіе ȴ жиботъ ȴ покой оғаспашихъ ғань твоіхъ (**імлә ресек**), Христе Боже нашъ, ȴ төбінг ғлабъ вожыламез, со везначалынымъ твоімъ Ӧтцемъ, ȴ пресвятымъ ȴ благімъ ȴ жиботворачимъ твоімъ джомъ, наинѣ ȴ прієни, ȴ во вѣки вѣківъ.

Дікъ: Амінъ.

Тақе діаконъ: Помолітеся, ѡглашеннїи, Г҃еви.

Дікъ: Г҃ан, поміль.

Бірнін, ѡ ѡглашенныихъ помольміс, да Г҃дь помільетъ ȴхъ.

Дікъ: Г҃ан, поміль.

Огласнітъ ȴхъ гловомъ істинны.

Дікъ: Г҃ан, поміль.

Окрайетъ ȴмъ Ӧнагеліе прауды.

Дікъ: Г҃ан, поміль.

Соединітъ ȴхъ сказікъ скоеніи соборнікъ ȴ апостолкеткъ церкви.

Дікъ: Г҃ан, поміль.

Спаси, поміль, Заступи ȴ сохрані ȴхъ, Боже, твою благодатію.

Дікъ: Г҃ан, поміль.

Оглашеніи, глашкі ваша Г҃еви приклонітъ.

Г҃ан Боже наш...

Nato odejdou k ikoně Kristově a říkají:

Přečistému obrazu tvému klaníme se, Blahý, prosíce za odpuštění hříchů svých, Kriste Bože; neboť tys ráčil dobrovolně tělem vstoupiti na kříž, abys vysvobodil z otroctví nepřítele ty, jež jsi byl stvořil. Proto vděčně voláme k tobě: Radostí naplnil jsi vše, Spasiteli náš, přišed spasit svět.

I žehnajíce se, políbí ikonu Krista. — Potom odcházejí k ikoně Bohorodice, říkajíce:

Jsouc milosrdenství pramen, rač slitovati se nad námi, Bohorodice! Shlédni na lid hříšný, zjev jako vždy moc svou. Neboť v tebe doufajíce, k tobě, jako kdysi Gabriel, beztělesných vrchní vojevůdce, voláme: Raduj se!

I žehnajíce se, líbají ikonu Bohorodice. — Poté se postaví uprostřed, skloní oba hlavu a kněz říká tuto modlitbu:

Hospodine, vztáhni ruku svou s výsotí svatého sídla svého a posilni mne k nastávající službě tvé, abych, stana před strašným trůnem tvým, nekrvavou oběť neodsouzeně vykonal. Neboť tvá jest moc i sláva, na věky věkův. Amen.

Nato se oba pokloní též lidu a odcházejí do oltáře, řouce:

Vejdu do domu tvého a klaněti se budu svatému chrámu tvému v bázni tvé. Hospodine, ved' mne ve spravedlnosti své; pro nepřátele mé spravuj před sebou cestou mou; neboť není v ústech jejich pravdy, srdce jejich je daremné, hrobem otevřeným je hrdlo jejich, jazykem svým klamou. Sudiž je, Bože, nechať padnou od úmyslu svých, pro množství nešlechetnosti jejich zavrhní je, neboť odporní jsou tobě, Hospodine. I ať rozveselí se všichni, kdož doufají v tebe, na věky ať se radují, a ty přebývati budeš v nich; i ať honosí se tebou všichni, kdož milují jméno tvé. Neboť ty žehnáš spravedlivému, Hospodine, a štítem zalíbení korunoval jsi nás.

Vstoupivše do svatyně, učiní, žehnajíce se, dvě poklony před svatým prestolem a políbí svaté evangelium i svatý prestol. Opět se žehnají a učiní třetí poklonu. Potom vezmou do svých rukou každý svůj stichar a konají, žehnajíce se, tři poklony k východu, řouce pro sebe:

Bože, očistиž mne...

Б҃же, ѿчієти мѧ г҃ешнаго һ̄ помілѹй мѧ.

Тáже приходите къ еваціїннікъ дїакону, держалъ въ десної р҃цѣ стїхáръ то
Офаремъ, һ̄ подклонику ємѹ глахъ, глаголеши:

Блгослови, владыко, стїхáръ то Офаремъ.

Еїїннікъ глаголеши:

Блгословенъ Г҃ж нáшъ, всегда, иінѣкъ һ̄ прієнно, һ̄ во вѣки вѣковъ.

Тáже ўходите къ еїїннікъ дїакону, во єднѹ стїханѹ еваціїнніца, һ̄ ѿблачите въ
стїхáръ, молѧчи сїце:

Возрадуетсѧ дѹша моѧ ѡ Г҃нѣ, ѿблече во мѧ въ р҃изѹ спасенїа, һ̄
ѡдѣждю вселїя ѡдѣлѧ мѧ: іако же иїнніхъ возложи мѣ вѣнецъ, һ̄ іако
неукретъ оўкраси мѧ крастотою.

И Офаръ оўкв ѿблокавъ, налагаетъ на лѣкое р҃амо.

Нарукавници же налагаютъ на р҃ки, на деснѹ оўкв, глаголеши:

Деснїца твоѧ, Г҃нѣ, прослависѧ въ крестоноши: деснѧ твоѧ р҃ица, Г҃нѣ,
сокрѹши враги, һ̄ множествомъ славы твоѧ стїхари єснї стїхостаты.

На лѣкое же, глаголеши: Р҃ица твоѧ сокористи мѧ һ̄ соудисти мѧ.
Благодатъ мѧ, һ̄ нахѹса зáпокѣдемъ твоимъ.

Тáже ѿшедж въ предложениї, оўготоквламетъ сїїнніам. Г҃тый оўкв дїекосъ пос-
тавламетъ ѡ шїю стїханѹ, постїръ же, єже єретъ стїхю чашъ, ѡ деснѹ, һ̄
прѡчалъ сї нїми.

Еїїннікъ же сїце ѿблачитсѧ: прїемъ стїхаръ въ лѣкое р҃икъ, һ̄ поклонику
трижды къ костокъ, іакоже речесѧ, названинєти глагола:

Блгословенъ Г҃ж нáшъ, всегда, иінѣкъ һ̄ прієнно, һ̄ во вѣки вѣковъ,
аминъ.

Тáже ѿблачите, глагола:

Возрадуетсѧ дѹша моѧ ѡ Г҃нѣ: [до конца.]

Тáже прїемъ єпїтрахиль, һ̄ названинєти, ѿблачите єю, глагола:

Блгословенъ Г҃ж, һ̄зливай блгодатъ твою на еваціїнніки твоѧ:
іако мѹро на глахъ, еходлїшее на брадъ, брадъ ялѡнъ, еходлїшее на
блмѣты ѿдѣжды єгѡ.

Блгословенъ Г҃ж, прїеполєзлай...

Kněz: Neboť milostivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě
chválu vzdáváme, Otcí i Synu i Svatému Duchu, nyní
i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Koná-li se služba za zesnulé, pak diákon či kněz pronáší ektenii tuto:

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, pro-
síme tebe, vyslyš nás a smiluj se.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modleme se za pokoj duší zesnulých služebníků Božích (**jména**),
i aby jim prominut byl všeliký hřich úmyslný i neúmyslný.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Aby Hospodin Bůh umístil duše jejich tam, kde spravedliví odpočívají.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

O milost Boží, království nebeské a odpusťení hřichů jejich u Krista,
nesmrtelného Krále a Boha našeho prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane.

Diákon: K Hospodinu modleme se. (*A odstoupí před ikonu Spasitele.*)

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz říká modlitbu za zesnulé:

Bоže duchů i všelikého těla, jenž jsi smrt přemohl, ďábla
zmařil a světu svému život daroval: Ty sám, Pane, upo-
koj duše zesnulých služebníků svých (**jména**) v místě
světla, v místě hojnosti, v místě pokoje, kdež prominula bolest,
zármutek a lkaní. Všeliký hřich, jehož se zesnulí dopustili ať
slovem, ať skutkem aneb pomyšlením, odpust jím, jako dobrati-
vý a lidumilný Bůh. Neboť není člověka, jenž by živ byl a ne-
hřešil, ty jediný jsi bez hřichu, spravedlnost tvá jest spravedl-
nost na věky a slovo tvé jest pravda.

Neboť ty jsi vzkříšení...

Боѓлашеније:
Ико мілостиви и человеколюбецъ Господь есть, и тебе слава возсыламъ, Отцу, и Сыну, и Святому Духу, наименуемъ и присню, и во всемъ вѣкъ.

Диакон: Аминъ.

Аще ли будеши оглаголиши приношеније, диаконъ или смиренник глаголиши
благоговінно:

Помилуй насъ, Господи, по велицкіи мілости твоей, молимъ ти за, оглаголиши и помилуй.

Диакон: Господи, помилуй. (Тріжды.)

Благодаря молимся оглаголиши душа оглаголиши рабъ твой (и ма речи), и оглаголиши прослави твое имѧ вслѣкомъ прегрешенію, вольномъ же и неизольномъ.

Диакон: Господи, помилуй. (Тріжды.)

Ико да Господи оглаголиши душы ихъ, идѣже праудніи оглаголиша.

Диакон: Господи, помилуй. (Тріжды.)

Мілости Божії, царства неbesnаго, и оглаголенія грахівъ ихъ, оглаголиши беззмѣргнаго Ісаи и Блага наше простили.

Диакон: Помилуй, Господи.

Диакон: Господи помилуй.

Смиренники:

Боже душа и вслѣкія плоти, смѣрти поправи, и дѣволя оглаголиши, и животъ міръ твоемъ даровави: сѧмъ, Господи, покой душы оглаголиши рабъ твой (и ма речи), въ мѣстѣ вѣтглѣ, въ мѣстѣ злачи, въ мѣстѣ покойни, юнидаже

шевіже колѣзви, печаль...

Богъ, очисти мне христинаго и смили сѧ мною. (Трікратъ)

Нато приступи диаконъ къ священнику, держи въ правой руке стихаръ съ ораремъ и склонивъ голову, говоритъ:

Пожелай, владыко, стихаръ съ ораремъ!

Священник: Пожеланный Господь нашъ, вѣды, нынѣ и вѣчно, азъ на вѣки вѣковъ.

Диакон: Аминъ.

Пакъ одѣде диаконъ зпѣтъ на свѣто мѣсто и облѣкаетъ сѧ стихару, молитъ сѧ тако:

Радовати сѧ буде душа моя въ Богу, небо облѣклъ мне въ рохъ спасенія и пласти радости предъ мною; како жениха овенчилъ мне коруномъ и како невесту окрѣшилъ мне оздобами.

Потомъ диаконъ полѣбіи ораръ и положи сѧ на свѣто лево рамено.

Когда же надѣшь одинъ изъ накидокъ на свою правую руку, говори:

Прѣвѣтъ твоя, Господи, прославила сѧ въ силѣ; прѣвѣтъ твоя, Господи, поразила непрѣтели и великую славу свою потрѣлъ я ти, кто повѣстѣлъ противъ тебѣ.

Когда же дашь другой накидокъ на левую руку, говори:

Руки твѣ створилъ и училъ мѧ; дай же ми тенъ разумъ, чтобы сѧ научилъ прѣвѣтѣ твѣмъ.

Потомъ одѣде на мѣсто припрашеніе (къ жертвеннику) и чиста зде посвѣтнѣе предметы: дискосъ, каличъ, копи, покровцы, звезды и т.д. Святой дискосъ постави на левую, каличъ же на правую сторону.

Священник: Поклони сѧ облѣка тако: возьмѣ стихаръ и положи на левую руку, поклони трикратъ къ выходу, а потомъ зѣнаніе стихаръ, говори:

Пожеланный Господь нашъ, вѣды, нынѣ и вѣчно, азъ на вѣки вѣковъ. Аминъ.

Потомъ полѣбивъ стихаръ, облѣка сѧ словами:

Радовати сѧ буде душа моя въ Богу, небо облѣклъ мне въ рохъ спасенія и пласти радости предъ мною; како жениха овенчилъ мне коруномъ и како невесту окрѣшилъ мне оздобами.

Потомъ приложи епитрахилъ, зѣнаніе сѧ, полѣбивъ и положи на свою шѣю, говори:

Пожеланный Господь нашъ...

Тáже прíemz poáčk h̄ ŷpoaččak, glagóleťz:

Благословéнъ Г҃хъ, препоаččай мѧ сýлою, h̄ положèи непороченъ пътъ мóй, совершáлъ нóзкъ мои тáко єлéни, h̄ на высоких постаплáлъ мѧ.

Нарéкáвицы же, тáко вýше речеся. Тáже прíemz наеáреницик, ѿце єгъ пра-
точнгélez велíкé цéркve, h̄ли ии ктò, имѣлъ досгónистко иккое, h̄
благословéк h̄, h̄ цéлобáк, glagóleťz:

Препоáши мéчъ тво́й по ведрѣ твоéй сýльне, красотою твоéю, h̄
добротою твоéю, h̄ налацы, h̄ оуспéвáй h̄ цáрствъ, иегини ради h̄
крóтогстн h̄ прáды, h̄ настáвнти та дýвиш десн́ца твоà, всегда,
нынѣ h̄ прýсно, h̄ во вýки вýкóвъ, амén.

Тáже прíemz фелóнь h̄ благословéк, цéлобéтьз гла сýце:

Сéпеници твои, Г҃и, ѿблéкчтса въ прáвдъ, h̄ преподобнъ твои рá-
достю возрадчуютса, всегда, нынѣ h̄ прýсно, h̄ во вýки вýкóвъ,
амén.

Тáже ѩшéдше въ предложéнїе, оўмыкаютьз рѹки, glagóliouf:

Оұмáю въ неповинныхъ рѹцѣ мои, h̄ ѿбýдъ жéртвенници твои,
Г҃и, єже оўслышати мì глаcъ хвалы твоëа, h̄ повéдати вслъ чудеса
твоа. Г҃и, возлюбицъ благолéпие домъ твоегѡ, h̄ мѣсто селéниѧ са-
лы твоëа: да не погубиши ез нечестивыми душъ мои, h̄ ез мѣжи
кровей живота моегѡ, идеже въ рѹкахъ бе звакониѧ, десн́ца иихъ
неполнися мзды. Ізъ же неизбýемъ моимъ ходицъ, извѣски мѧ,
Г҃и, h̄ помилуй мѧ: нога моя ста на правотѣ, въ цéрквахъ
благословлю та, Г҃и.

И тáко ѩхóдлатъ въ предложéнїе.

Тáже поклонéйлъ таи пред предложéнїемъ тогтóроши, glagóliouf kíjido:

Бжé, ѿчисти мѧ грéшиаго, h̄ помилуй мѧ.

И: Некспíлъ ны єси ѩ клáтвы звакониѧ чтнóю твоéю кроvию, на
кртѣ пригвоздицса h̄ копíемъ прободса, бе земертие иегочиilъ єси
человéкѡмъ: спсе нашъ, слáva твоя.

Благословéнъ Г҃хъ нашъ...

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdensví svého, prosí-
me tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Mezitím čte kněz tiše modlitbu vroucí ektenie:

Hospodine, Bože náš, snažnou tuto prosbu přijmi od
služebníků svých a smiluj se nad námi podle
množství milosrdensví svého, sešli slitování svá na
nás i na všechn lid svůj, očekávající od tebe hojné milosti.
(Poté rozprostírá oba boční díly a spodní díl antiminsu.)

Ještě modlíme se za vladky našeho metropolitu (jméno) [i za vladky
našeho (archi-) episkopa (jméno)] a všechny naše bratry v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za bratry naše, kněžstvo, mnišské duchovenstvo
a všechno bratrstvo naše v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za vlast naší a její představitele ve správě státní
i ve vojsku, abychom životy své tiše a pokojně strávili ve všeliké
zbožnosti a čistotě.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za blažené a věčné paměti hodné jejich svatosti
pravoslavné patriarchy, za zakladatele svatého chrámu tohoto [**či**
svatého monastýru tohoto] i za všechny pravoslavné dříve zesnulé otce
i bratry, zde a všude jinde odpoívající.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za ty, kteří přinášejí dary a kteří dobrodiní činí ve
svatém a veledústojném chrámě tomto, za přisluhující, zpívající
a přítomný lid, očekávající od tebe velikých a hojných milostí.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Nebot milostivý...

Помílъhъ нácz, Бóже, по велíцкíй мíloсти твоéй, мóлимъ ти та,
оўслыши и помíлъhъ.

Лíkz: Гдн, помílъhъ. (Трíжды.)

Мóлітва прíлежnаго молéнија:

Гдн Бóже нáшъ, прíлежnoе сїe молéниe прíimí ѿ твоихъ
рâбъ, и помílъhъ нácz по мнóжеству мíloстти твоë, и
щедроты твоёй и зпослы на ны, и на всâлюди твоё, чáюциа
и твéбè bogáтыя мíloстти.

Бíjè мóлімъ и о гospodíne нáшемъ Блаженницишемъ мітropolítъ
(имѧ рeikz) [о гospodíne нáшемъ (Высоко-) Пречеславенницишемъ (иà: архiepíscopъ, иà: еpíscopъ) (имѧ рeikz)], и всéй ко Христу братии нáшей.

Лíkz: Гдн, помílъhъ. (Трíжды.)

Бíjè мóлімъ и братиахъ нáшихъ, сващеницихъ, священ-
номонахиx, и всéмъ ко Христу братству нáшемъ.

Лíkz: Гдн, помílъhъ. (Трíжды.)

Бíjè мóлімъ и отради нáшey, правитеlex и вониствъ єлъ, да
тихъ и безмóльноe житиe поживéмъ ко всâkomъ благочестии и
чиcтотѣ.

Лíkz: Гдн, помílъhъ. (Трíжды.)

Бíjè мóлімъ и блаженныихъ и приснопамятныхъ, святынихъ
патріархъ и првослáвныихъ, и создателей святыни храма сего [иà:
етыя и ѿбътии сѧ], и о всехъ пречестивыхъ Отцехъ и братиахъ,
зде лекáчиx и повсюду, првослáвныихъ.

Лíkz: Гдн, помílъhъ. (Трíжды.)

Бíjè мóлімъ и плодоносчиx и добротициx ко отцемъ и
всечестивымъ храмъ сеmъ, праждáючиx, поючиx и предпогáчиx
людехъ, и жндáючиx и твébè велíкia и bogátyя мíloстti.

Лíkz: Гдн, помílъhъ. (Трíжды.)

И́кѡ мíloстиви и чelовékoљkolíbeџ...

Поžehnaný jest Bůh náš, jenž vylévá blahodař svou na kněze své
jako myro na hlavu, kanoucí až na bradu, bradu Áronovu, stékající
až na lem jeho roucha.

Pak vezme pás, požehná jej, políbí a opásaje se jím, praví:

Поžehnaný jest Bůh náš, jenž přepasuje mne silou a činí neposkvr-
něnou cestu mou; činí nohy mé jako laní a na výsostech postavuje
mne.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hsopidine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hsopidine,
porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali
proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil
přikázáním tvým.

Má-li kněz povolen nábederník, vezme jej, požehná, políbí,
klade na sebe, řka:

Přepásej se mečem při bedrech svých, reku mocný, přepásej se krá-
sou a dobrotu svou, do boje vyjed, a uspěješ. Kraluj pro pravdu, mír-
nost a spravedlnost. Pravice tvá k podivuhodným skutkům tě dove-
de; vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

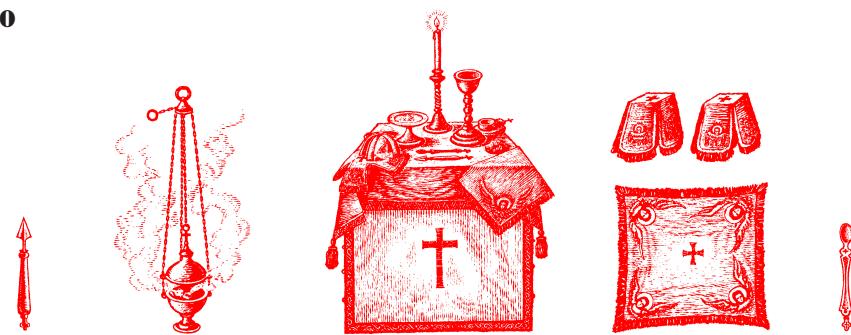
Potom vezme felon, požehná jej, políbí a odívá se jím s těmito slovy:

Kněží tvoji, Hsopidine, oblekou se ve spravedlnost a svatí tvoji rado-
vati se budou radostí velikou; vždycky, nyní i příště, až na věky
věkův. Amen.

Poté kněz i diákoun odejdou k umyadlu a umývají si ruce, řkouc:

Umyji v nevinnosti ruce své a obejdu obětní oltář tvůj, Hsopidine,
abych uslyšel hlas chvály tvé a vypravoval všechny divy tvé. Hsopidine,
já si zamiloval krásu domu tvého a místo přebývání slávy tvé.
Nezahubíž s bezbožnými duši mou a s vražedníky život můj; v je-
jichžto rukou nepravosti jsou a pravice jejich úplatků plná. Já pak
v dobrosrdenství svém chodím, vysvobodiž mne, Hsopidine, a smiluj

se nade mnou. Noha má...

Тáже глагóлецъ дíаконъ: Блгослови, Владыко.

И начинáецъ ищеникъ:

Блгословéни Бгъ нáшъ, всегда, нынѣ и прынѡ, и во вѣки вѣковъ.

дíаконъ: Амінь.

Тáже пріемлецъ ищеникъ лѣкою оѣкою рѣкѹю проғофоръ, десною же сѣре копїе, и знаменъ та пимъ траїжди вефлъ пеачати проғофоры, глаголеци:

Въ воспоминанїе Гдѧ, и Бгѧ, и Спса нáшего Іисса Хрїста. [Траїжды.]

И ѿбѣ кодржкаеци копїе въ десною стражи пеачати, и глаголеци рѣжъ:

Иако фвчà на залогенїе ведеса.

Въ лѣкою же: И иако агнечъ непороченъ прѣмѡ стражищаго єго везгласенъ, таико не ѿверзаетъ оѣгъ икоинъ.

Въ горюю же стражи пеачати:

Во смиренїи єгѡ сѧх єгѡ вѣстѧ.

Въ дольнию же стражи:

Родъ же єгѡ ктѡ исповѣстъ;

діаконъ же, вѣріамъ благоговѣнію на сищко таинство, глаголеци на єдиномъ көмлжко рѣзаний: Гдѧ помолимъ, держъ и фрѣкъ въ рѣцѣ.

По сихъ глаголеци: Бозмѣ, Владыко.

Ищеникъ же, вложивъ сѣре копїе ѿ кѣсеннія деснику стражи проғофоры, вѣмлаетъ ст҃ий хлѣбъ, глагола сицъ:

Иако вѣмлаетъ ѿ земли животъ єгѡ.

Жретъ агнечъ Бжїй...

Kněz, žehnaje mu, dí: Bůh na přímluvy svatého slavného, všechnalného apoštola a evangelisty (**jméno**) dejž tobě hlas zvěstovati mocí velikou, aby se naplnilo evangelium nejmilejšího Syna jeho, Pána našeho Ježíše Krista.

A podává mu svaté evangelium.

Díakon: Amen. A pokloniv se svatému evangeliu, vezme je a vychází svatými dveřmi; spolu s ním jde od severních dveří na místo čtení světlosoň. Diákon se postaví na ambon nebo na místě určeném (na ambonu před svatými dveřmi se čte evangelium čelem k lidu; čte-li se uprostřed chrámu, pak čelem k oltáři).

Kněz (2. diákon) stojí před svatým prestolem, hledí k západu (k lidu) a zvolá:

Velemodrost! Povznesme se a poslyšme svaté evangelium!

Kněz žehná lid: **P**okoj všem.

Věřici: I duchu tvému.

Díakon: **O**d ... svaté evangelní čtení.

Věřici: Sláva tobě, Pane, sláva tobě.

Kněz (2. diákon): **P**ozor mějme! (A předčítá se z evangelia.)

Po ukončení evangelijního čtení dí kněz, žehnaje diákona:
Pokoj tobě, zvěstujícímu.

Věřici: Sláva tobě, Pane, sláva tobě.

Diákon přichází svatými dveřmi do oltáře a odevzdá svaté evangelium knězi, který je polibí a postaví na svatý prestol za antimins.

Následuje promluva kněze k věřícím (kázání též může být až ke konci svaté liturgie po zaambonové modlitbě). Káže se na ambonu.

Poté je možno zavřít svaté dveře. Diákon vyjde severními dveřmi (není-li kázání hned po evangeliu, podává evangeliár knězi ve svatých dverích a sám zůstává před nimi na soleji), stane na obvyklém místě před svatými dveřmi, pokloniv se a přežehnav, dí, drže orar třemi prsty pravé ruky:

Ektenie vroucí

Rceme všichni z celé duše a z celé mysli své rceme!

Věřici: Hospodi, pomiluj.

Hospodine, Vševlädce, Bože otců našich, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Smiluj se nad námi, Bože...

И подаётъ ємъ тѣо єнлие.

Діаконъ же рѣкъ: Амінь.

И поклоніка святымъ єнагрею, козмеру є, и извѣдѣхъ святыми дѣрьми, предходлівимъ ємъ лампадамъ, приходитъ и стоять на амвонѣ, илі на огниницѣ мѣстѣ.

Іерей же, итожъ предъ святымъ праѣзду и вѣла и вѣладъ, возглашаетъ:

Прѣмѣдроствъ, прости, огненіиши мъ святаго єнагрею.

Также священикъ: **Міръ вѣномъ.**

Ліотъ: И да хощетъ твоемъ.

Діаконъ: **Ѡ** (імѧ рѣкъ) святаго єнагрея чтиенїе.

Ліотъ: Слава твоемъ, Господи, слава твоемъ.

Священикъ: **Роімемъ.**

Аще же сѣть дѣакона, то єдінъ да глаголетъ:

Прѣмѣдроствъ, прости... Также, и: Роімемъ.

Исполнившася єнлию, глаголетъ священикъ: Міръ ти, благовѣстивицемъ.

Ліотъ: Слава твоемъ, Господи, слава твоемъ.

И ѿшѣдъ діаконъ дающе до ст҃ихъ дѣреи, ѿдаётъ тѣо єнлие священикъ, и вѣткофлію паки итѣмъ дѣри. діаконъ, ставъ на огниницѣ мѣстѣ:

Р҃цемъ венъ ѿ венѣ даши, и ѿ венѣ помышленїа нашего р҃цемъ.

Ліотъ: Гдѣ, помѣль.

Господи вендержнителю, Боже Отцѣкъ нашихъ, молимъ ти вѣ, огненіиши и помѣль.

Ліотъ: Гдѣ, помѣль.

Помѣль наць, Боже...

се наде мнou. Noha má stojí na cestě pravé, ve shromážděních dobrorěčiti budu tobě, Hospodine.

Pak odejdou ke stolu předkladnemu a třikrát se před ním pokloní, žehnajíce se, přičemž každý z nich říká:

Bože, očistи мne hříšného a smiluj se nade mnou. (**Tříkrát**)

Poté kněz: Vykoupil jsi nás od kletby Zákona krví svou drahocennou, nechav se na kříz přibíti a kopím probodnouti, nesmrtelnosti pramen lidem jsi otevřel, Spasiteli náš, sláva tobě.

Pak diákon: Požehnej, vladky!

Kněz začíná:

Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Nato kněz vezme do levé ruky nejlepší prosforu, do pravé ruky svaté kopí a činí jím třikrát po vrchu pečeti chleba znamení kříže, řka:

Na památku Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

(**Tříkrát**)

A ihned zanoří svaté kopí v pravou stranu pečeti (jakoby z pohledu Beránka) a krájí se slovy:

Narízne zprava — Jako ovce k zabití veden jest.

Narízne zleva — A jako beránek neposkvrněný, před tím, kdož jej stříže, ani nehlesl, neotevřev úst svých.

Narízne shora — V ponížení jeho odňat jest soud jeho.

Narízne zdola — Rod jeho pak kdo vypoví?

Diákon, hledě zbožně na toto tajemství, dí při každém jednotlivém řezu, drže orar v ruce: K Hospodinu modleme se.

Pak dí: Vyzmi, vladky!

Kněz nato v bodne svaté kopí šikmo z pravé strany do prosfory a vyjmě Beránka, řka:

Neboť vzat jest ze země život jeho.

A položí jej křízem dolů na svatý diskos.

Obětuje se Beránek...

И положів і вінаки на сїт'мк діїкосік, реїшв діаконъ: Пожрі, владыко.

Жретв єго крѣпкійно, тице глагола:

Жретвъ лгнєцъ Бжїй, вземлай грѣхъ міра, за мірскій живоїтъ и спасеніе.

И ѿбраїшаєтъ дрѹгѹю сїт'мку горѣк, ѻмѹщю крѣтъ. И глаголеютъ діаконъ: Прокоді, владыко.

Ієрей же прокодіа ѹ въ десиѹю сїт'мку сїт'мку копіемъ, глаголеуетъ:

Едінъ ѿ вѡннъ копіемъ реїра єгѡ прокоді, и ѿбіе изыде кроїь и вода: и відѣвъи свидѣтельствова, и истиинно єстъ свидѣтельство єгѡ.

Діаконъ же вінкаетъ ко сїт'мі потири ѿ вїна вікѹпѣ и воды, реїкій прережде ко ѿїеникъ: Б҃агословъ, владыко, сїт'ое соединеніе, и вземлъ надъ иными благословеніе. [Оїеникъ: Б҃агословеніо соединеніе сїт'ихъ твоихъ, всегда, иныи и присно, и во вѣки вѣковъ.]

II **Сїт'еникъ же пріемъ въ рѹсѣкъ ктօсѹю прօсфорѹ, глаголеуетъ:**

Въ честъ и памѧть преблагословенія вѣчныя нашеа Б҃ы и приснодѣви Маріи, єлаже молитвами пріими, Гдѣ, жертовъ ѹ въ пренебрѣ твой жертовенникъ.

И вземлъ частицъ, полагаетъ ѹ ѿдесиѹю сїт'аго хлѣба, влізъ іреды єгѡ, глагола:

Предста црнца ѿдесиѹю тече, въ рѹзы позываенны ѿдѣчна, преѹкашенна.

III **Также пріемъ таєтъ прօсфорѹ, глаголеуетъ:**

А Чеснаго славнаго пророка, прѣтичи и крѣтитела іѡанна.

И вземлъ **пераѹю частицу**, полагаетъ ѹ ѿ лѣкуѹю сїт'аго хлѣба, творлъ начало перекаго чина. Также глаголеуетъ:

Б Сїт'ихъ славныхъ пророковъ: Маріїи и Маріона, Ілїи и Єлисея, Дѣда и Іессея: сїт'ихъ таєтъ Отроковъ, и данійла пророка, и вземлъ сїт'ихъ пророковъ.

И вземлъ **(ктоѹю) частицу**, полагаетъ ѹ долькъ перекага благочинію.

Сїт'ихъ славныхъ и веѧльнихъ апли...

Žalmista čte epištolu. (Kněz se může posadit na své sedátka v oltáři.)

Mezitím diákon vezme kadidelnici a kadidlo, přichází ke knězi a přijav od něho požehnání, okuřuje svatý prestol, celý oltář, svaté dveře, svaté ikony, kněze a lid.

Kněz (po ukončení čtení epištol): Pokoj tobě!

Žalmista: I duchu tvému.

Po přečtení apoštola se zpívá „alleluja“ (s příslušnými verší).

Diákon: **Velemoudrost!** (Toto zvolání jen říkají-li se verše na alleluja.)

Věřící: Alleluja, alleluja, alleluja.

Kněz stojí před svatým prestolem a říká tiše modlitbu před čtením evangelia:

Rozsviť v srdcích našich, lidumilný Vlădce, nehynoucí světlo božského poznání svého a otevři duchovní oči naše k chápání evangelijních hlásání tvých; vlož v nás též bázeň přikázání blahoslaveství tvých, abyhom všechny tělesné žádosti přemáhajíce, duchovní život vedli, myslíce a činíce vše, v čem máš zalíbení. Neboť tys osvícení duší i těl našich, Kriste Bože, a tobě slávu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým a nejsvětějším i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Diákon, odloživ po okuřování kadidelnici na její místo, přijde ke knězi, skloní hlavu, drže orar třemi prsty pravice, ukazuje jím na svaté evangelium a praví:

Požehnej, vladyko, zvestovatele svatého apoštola a evangelisty (jméno)!

Velemoudrost! Povznesme se...

Απόστολ⁸ же чтόμ⁸, ἀληθιν⁸ же πίεσθαι, διάκονος πρέμικα καδίληνης⁸ ἢ
δύμιάμ⁸, πριχόδητος κο εκλιψένηνης⁸, ἢ πρέμικα ελαγολοκένης⁸ οὐ θεώ, καδήτος
εκλατ⁸ τραπέζ⁸ ὄκρεστος, ἢ ὅληράς βέσε⁸, ἢ εἰπένηκα.

Απλ⁸ же ἡπόληνης⁸, γλαγόλετος εκλιψένηκα: **Μήρ⁸** τη.

Η ψέψη: ἢ Δόχον τροεμ⁸.

Διάκονος: **Πρεμ⁸δροετ⁸**.

Η ψέψη: ἀληθιν⁸.

Εἰπένηκα ότι, επολ⁸ πρέδ⁸ επτόιο τραπέζοιο, γλαγόλετος μάτκ⁸ εϊο.

Μολύτον πρέκτε **Ἐνάγγελια:**

Ροζείλ⁸ εκ εερδιάχ⁸ νάσινχ⁸, ρελοβέκολιόβε⁸ ελαδίκο,
τροεγώ εοραζ⁸ μίλια ηετλίκηνηι εεβέτο, ἢ μύελενηνηλ
νάσιν **ῶβερζη** ζ⁸чи, κο **Ἐνάγγελικηνχ** τροίνχ⁸ προποβέδανη⁸
ραζ⁸μήνη. Βλογή⁸ εκ νάσιν ἢ ετράχ⁸ ελαζένηνηχ⁸ τροίνχ⁸ ζά-
ποείδε⁸, δα πλωτικίλ πόχωτη εελ⁸ ποπράκше, Δόχοβνое жи-
τελъство πρόйдем⁸, εελ⁸ ιάже κο ελαγοδογжденио τροεμ⁸, ἢ
μ⁸δρετε⁸υщие ἢ Δέ⁸юцие. Τы κο **Ἐσι** προεβέψενη⁸ Δό⁸ш⁸ ἢ τρέλέτ⁸
νάσινχ⁸, Χριστ⁸ε Βό⁸же: ἢ τρεβ⁸ ελά⁸ κοζылам⁸, εο εεζна-
чάльныи⁸ τροίм⁸ Θ⁸тцем⁸, ἢ εεεκλατ⁸μ⁸ ελαγίм⁸ ἢ ρικο-
τροφάцим⁸ τροίм⁸ Δό⁸хом⁸, νάιν⁸ ἢ πρίση⁸, ἢ κο εε⁸κи
ε⁸к⁸ώ⁸κ. Αμίν⁸.

Διάκονος ότι, καδίληνης⁸ ψλοκήνη⁸ на Θεού⁸νое м⁸е⁸го, πριχόδητος κο
ειπένηκ⁸, ἢ ποδκλονη⁸ ε⁸м⁸ гла⁸в⁸ ε⁸ко⁸, δερж⁸а **ὅληρ** εράйни⁸ πέρ⁸ты⁸ ἢ
ψλаз⁸ на ε⁸т⁸е **ἐν⁸λ⁸е**, γλαγόλετ⁸:

Ελαγολοκή, ελαδίκο, ελαγοβέ⁸γή⁸τελ⁸ εκλατ⁸γω απόστολ⁸ ἢ **Ἐναγγελίετ⁸**
(**πιλ⁸а реч⁸**).

Ειπένηκ, **Знамен⁸я** ε⁸г⁸о, γλαγόλετ⁸:

Βό⁸з, молύт⁸ами ε⁸к⁸л⁸т⁸γ⁸ω, ε⁸л⁸в⁸н⁸аг⁸ω, ε⁸е⁸х⁸л⁸н⁸аг⁸ω απόστολ⁸ ἢ
Ἐναγγελίет⁸ (**πιл⁸а реч⁸**) δα δάρτ⁸ τρεб⁸ε⁸ гла⁸г⁸ о⁸ ελαγο⁸в⁸γ⁸т⁸у⁸щем⁸ ε⁸ло⁸и⁸
м⁸о⁸го⁸, κο **не⁸п⁸олн⁸ен⁸и⁸е** **Ἐνάγγελια** κο⁸з⁸л⁸и⁸бл⁸ен⁸н⁸аг⁸ω С⁸и⁸на ε⁸о⁸г⁸ω, Г⁸е⁸п⁸од⁸а
н⁸аш⁸его **Иис⁸са** Χριστ⁸ε.

Πρεμ⁸δροετ⁸, πρέ⁸ти, ο⁸γ⁸л⁸и⁸ши⁸м⁸...

Diákon: Obětuj, vladky!

Kněz obětuje (nařízne Beránka na způsob kříže) se slovy:

Obětuje se Beránek Boží, jenž snímá hřich světa, za světa život
a spásu.

A obrací jej nahoru stranou, na které je pečeť s křížem.

Diákon říká: Probodni, vladky!

Kněz v bode kopí do pravé strany Beránkovy, říka:

Jeden z vojáků kopím bok jeho probodl, a hned vyšla krev a voda.
A ten, který to viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho.

Diákon pak vlévá do kalicha víno spolu s vodou, říka napřed ke knězi:
Požehnej, vladky, svaté sjednocení!

Kněz žehnaje: Požehnáno budiž sjednocení svatých tvých *darů*,
vzdycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Kněz vezme **druhou prosforu**, vyřízne z prostředka částici, říka:

II

Ke cti a na památku nejblahoslovenější Vládkyně naší, Bohorodice
a vzdycky Panny Marie, na jejíž přímluvy přijmi, Hospodine, tuto
oběť na nadnebeský oltář svůj.

A klade částečku na pravou stranu Beránka, poblíž jeho středu, se slovy:

I stanula královna po pravici tvé, oděna jsouc v překrásný zlatý šat.

Potom vzav **třetí prosforu** (obsáhléji viz na str. 164),
vyřízne z ní postupně devět částeček a říká:

III

1 Ke cti a na památku důstojného a slavného proroka, Předchůdce
a Křtitele Jana.

A vzav první částečku z této prosfory, klade ji po levé straně Beránka
a činí začátek prvního sloupu.

2 Svatých a slavných proroků Mojžíše i Árona, Eliáše a Elisea, Da-
vida a Jesse, svatých tří mládenců i Daniele proroka i všech sva-
tých proroků.

A vzav druhou částečku, klade ji zbožně pod první.

Svatých slavných a všechnvalných...

Τάχει πάκιν γλαγόλετχ:

Γ Οὐτίχις εἰλίκηναιχ καὶ κειχβάληναιχ ἀπὸ Πετρὰ καὶ Πάντα, καὶ πρόνηναιχ κειχένηχ ἀποτοιωκα.

Η τάκιο πολαγάετχ τρέπτιο χάστιχ δόλικ ειτοφύια, εικονικαία πέρκυια ψήνιζ.

Τάχει γλαγόλετχ:

Δ Ήμει κο οὐτίχις θῖψις ηάσηναιχ επίτητελει, βασίλια κειχικαγω, Γρηγόρια ειτοειόβα, καὶ ιώάννηα ζλατοθεσταγω, Αδανάσια καὶ Κυρίλλα, Ηγιολά μηνιανίκηικαγω, Μεδόδια ούχιτελα ειοκένηικαγω, Μηχαίλα κιεβικαγω, Πετρὰ, καὶ άλεξία, καὶ ιώνη, καὶ Φιλίππα μοσκόβικηιχ. Η επίτητελα ήποβικένηικα άλεξία καρπατοθεσταγω, καὶ κειχένηχ οὐτίχις ειαλητητελει.

Η ειδέμη τρέπτιο χάστιχ, πολαγάετχ ή ειλίζη πέρκυια χάστιχι, τικορά ειτοφύε ηαμάλο.

Τάχει πάκιν γλαγόλετχ:

Ε Οὐτάρω άποτολα, περκομάνηνικα καὶ άρχιδιάκονα Στεφάνια, οὐτίχις κειχικηιχ μηνικωκα, Διμήτρια, Γεώργια, Θεόδωρα τηύρωνα, Θεόδωρα ειρατηλάτα, κηάζα βαυειλάβα, καὶ κειχένηχ οὐτίχις μηνικηιχ: καὶ μηνιχ, θέκηλη, Βαρβάρη, Κυριακήν, Ενθέμην καὶ Παρασκένη, Βιατερήνη, κηαγή-ηη λιοδηλη, καὶ κειχένηχ οὐτίχις μηνιχ. Η ειαληπηνομάνηνικα Γοράζδα.

Η ειδέμη πάττιο χάστιχ, πολαγάετχ ή δόλικ πέρκυια, εῖμιηλ ηαμάλομη ειτοφάρω ψήνια.

Τάχει γλαγόλετχ:

Γ Πρεποδόβηναιχ καὶ ειγονόσηναιχ θῖψις ηάσηναιχ, άηητώηια, Ενθάγμηια, Σά-κη, Φηνθρια, Αδανάσια άδωνικαγω, Κυρίλλα ούχιτελα ειοκένηικαγω, άηητώηια καὶ Θεοδόσια πενερεικηιχ, Σέργια ράδονεκεικαγω, Βαρλαάμα χθ-τύηικαγω: ιώάννηα χέσηικαγω καὶ Προκόπιο έιαζεικαγω, καὶ κειχένηχ πρε-ηηναιχ θητέη: καὶ πρεπηναιχ μάτερεη, Πελαγή, Θεοδόση, άηηαστασή, Ενηπραξή, Φενρώη, Θεοδολή, Ενθροενή, Μαρή έγύπτηνη, καὶ κειχένηχ οὐτίχις πρεπηναιχ μάτερεη.

Η τάκιο ειδέμη τρέπτιο χάστιχ, πολαγάετχ ή δόλικ ειτοφύια χάστιχι, καὶ ήποληνέη ειτοφάρω ψήνια.

Οὐτίχις καὶ ζλατοθρόη...

Hospodine, spasíž zbožné a vyslyš nás.

Diákōn se obrací k lidu a provolává:

Až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá Trojsvatou píseň:

Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi (*tříkrát*). Sláva Otci, i Synu, i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi. Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi.

Za zpěvu kněz i diákōn říkají také „trisagion“, společně činíce poklony před svatým prestolem. Pak praví diákōn knězi:

Povelíž, vladyko!

Nato se odebírají k hornímu místu. Kněz cestou říká:

Požehnaný, jenž se běže ve jménu Páně.

Diákōn: Požehnej, vladyko, horní trůn!

Kněz: Požehnaný jsi na trůně království svého, jenž na cherubínech spočíváš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Po dokončení pěni „trisagia“ praví diákōn, který vyšel před svaté dveře:

Pozor mějme!

Kněz (žehnající lid): **P**okoj všem.

Žalmista: I duchu tvému.

Diákōn: **V**elemoudrost!

Žalmista čte prokimen ze žalmu Davidova.

Diákōn (po ukončení zpěvu prokimenu): **V**elemoudrost!

Žalmista: Čtení z listu svatého apoštola... (Čtení ze skutků apoštolských... Apod.)

Diákōn: **P**ozor mějme!

Pokoj tobě...

Скончавшися же пропарю, приходите дьякону близь сгущих дверей, и поклонься
Однако, певчие овево ко иконы Христу глаголетъ:

Господи, спаси благочестивых, и огненши мы.

Также находитъ, глаголя иконы иконы величанию:

Ико вѣки вѣковъ.

дикъ: Амина.

Поклонься же преславому, глаголющи и смири, иерей же и дьякону, пристое,
твоащие венчики и поклоны пред иконою Господа. Также глаголетъ дьякону
и иерою:

Поклонь, владыко.

И шодитъ къ гробнему мистру, и именникъ шходя глаголетъ:

Благословенъ градъ икона Господне.

дьяконъ: Благослови, владыко, гробий престолъ.

Иерей же: Благословенъ еси на престолъ елабы царствия творя, иедай
на херувимъхъ, всегда, икона и присно, икона вѣки вѣковъ.

По исполнению пристоя, дьякону пришедъ пред иконы двери, глаголетъ:

Боимемъ.

Иерей же возглашаетъ: **И**мък вѣкомъ.

И чтецъ глаголетъ: И дахови твоему.

И паки дьяконъ: **Примѣдростъ.**

И чтецъ, прокимени, фаломъ даидовъ.

Посем дьяконъ: **Примѣдростъ.**

И чтецъ надписаниемъ апостола: дѣланій сгущихъ апакъ чтеніе. Или: Соборнаго
посланія йакововъ... Или: ...Петрополь чтеніе. Или: Въ римлянамъ... Или:
Въ коринфянамъ... Или: Въ галатамъ посланія святаго апостола
Павла чтеніе.

И паки дьяконъ: **Боимемъ.**

Имък ти....

3 Svatých slavných a všechnálných apoštolů Petra a Pavla, Dvanácti a Sedmdesáti i ostatních svatých apoštolů (a všech apoštólů rovných).

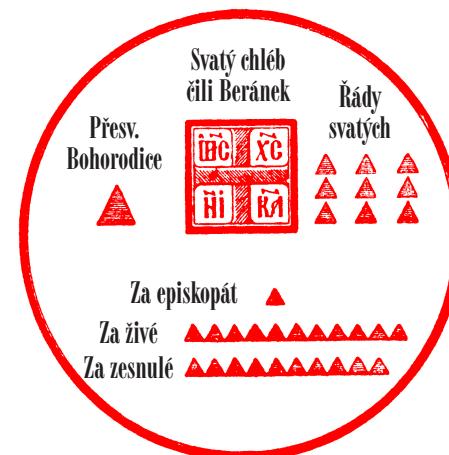
A vzav třetí částečku, klade ji pod druhou
a ukončuje tím první sloupec.

4 Svatých otců našich světitelů: Basila Velikého, Řehoře Theologa
a Jana Zlatoústého, Athanasia, Mikuláše Myrlikejského;
Metoděje, učitele Slovanů, Gorazda a Klimenta; Michala Kyjevského i sv. vyznavače Alexije Karpatského i všech svatých světitelů.

A vzav čtvrtou částečku klade ji do řady vedle té první,
začínaje tím druhý sloupec.

5 Svatého apoštola, prvomučedníka a archidiákona Štěpána, svatých velikých mučedníků: Dimitria, Jiří, Theodora Tyrona, Theodora Stratelata, Václava, novomučedníků ruských i všech svatých mučedníků. — A svatých mučednic: Thekly, Barbory, Kyriaky, Euonymie a Paraskevy, Kateřiny, Ludmily i všech svatých mučednic. — Světitele mučedníka Kypriana Kartagenského i Gorazda Českého a Moravsko-slezského i všech světitelů mučedníků. (A všech vyznavačů.)

A vzav pátou částečku, klade ji zbožně pod čtvrtou.

Cti hodných a bohonosných otců...

По си́х же глаго́летъ:

А Си́хъ и́ чудотво́рцехъ ве́зре́беннику, Когдà и́ дами́на, Кýра и́ юа́нна, Пантеле́ймона и́ Еро́моля, и́ вси́хъ си́хъ ве́зре́бенникоў.

И взы́мъ седмичю ча́стицъ, полага́етъ и́ ке́рхъ, тко́фъ тра́гтие нача́ло, по чи́нъ.

Также паки глаго́леть:

Б Си́хъ и́ пра́ведныхъ бого́цъ, юа́кима и́ юанны, и́ етáгѡ, и́мíкъ, (егóже є́нти храмъ и́ є́гóже є́нти дéнь) и́ етáгѡ равноапо́стольнаго кнїза Ра-
стисла́ва; и́ вси́хъ си́хъ, и́хъже молитвами посвéтъ ны, бжéже.

И полага́етъ седмичю ча́стицъ до́лжъ пе́рвымъ благочи́нию. є́щé же и́хъ взы́мъ глаго́леть:

Г Иже ко си́хъ ю́ць на́шего юа́нна, архиепи́копа константино́поль-
скаго, Златоу́стаго.

И та́ко взы́мъ двою ча́стицъ, полага́етъ и́ къ коне́цъ тра́гтия чи́на ко неполнени́ю.

IV

Также прíемъ четвéртъю проефодъ, глаго́леть:

Пома́ни, блжко че́ловéколя́бче, етчíшиял пра́восла́вныя па́триархи и́ го́сподина и́ ю́ць на́шего Бла́женни́шаго митрополи́та, и́мíкъ, го́сподина на́шего (бы́соко-) Преосвяще́нни́шаго (и́ллю́ архиепи́копа, и́ллю́ є́пікопа, є́гóже є́нти ѿблестъ), и́мíкъ, и́ всакое є́пікопе́ство пра́восла-
вныхъ, чеснто́е преосвя́тере́ство, ко христéи дíаконе́ство, и́ ве́есь сва́щени-
ниче́ский чи́нъ: (и́ще ко ѿблестъ: архимандрíта, и́ллю́ и́гу́мена, и́мíкъ), бра́тъю и́
согла́жéнику на́ша, сва́щенинику, дíакону, и́ всю бра́тъю на́шъ,
иже призвáлъ є́си ко тко́е ю́бцие, тко́имъ благоу́строи́емъ,
все́благий блжко.

И взы́мъ ча́стицъ, полага́етъ и́ до́лжъ етáгѡ хлеба.

Пома́ни, Гди, когохра́ни́мъ си́гнъ...

Poté se zpívají tropary a kondaky dne.

Kněz říká modlitbu trojsvaté písňě:

Svatý Bože,jenž ve svatých spočíváš,jenž jsi trojsvatým
hlasem serafínů opěvován,cherubíny oslavován a veške-
rými mocnostmi nebeskými uctíván;jenž jsi z nejsoucna
ve jsoucnost veškerenstvo přivedl,člověka dle obrazu a podoby
své stvořil a ozdobil jej všelikým darem svým;jenž prosicímu
dáváš moudrost a poznání a nepohrdáš hříšníkem,ale ukládáš
mu pokání ke spasení;jenž jsi nás,ponížené a nehodné služeb-
níky své,učinil hodnými,abychom i v tuto hodinu stáli před
slávou svatého obětního stolu tvého a náležité uctívání a slavo-
sloví tobě přinášeli: Ty sám, Vlácce, přijmi i z úst nás, hříš-
ných, trojsvatou píseň a navštiv nás dobrohou svou; odpusť
nám všechny hříchy naše, úmyslné i neúmyslné. Posvěť duše
i těla naše a dopřej nám, abychom ve svatosti sloužili tobě po
všechny dny života svého, na přímluvy svaté Bohorodice
i všech svatých, tobě po všechny věky se zalíbivších.

Když se zpívá poslední tropar (resp. kondak), praví diákon knězi, skloniv
hlavu a drží orar třemi prsty pravice:

По́зехней, влadyko, čas trojsvaté písňě!

Kněz pak, požehnav jej, zvolá:

Neboť svatý jsi, Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, Otci
i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky...

Nato diákon (není-li diákon, pak se toto vynechává) vychází svatými
dveřmi z oltáře a ukazuje orarem nejprve na ikonu Kristovu, volá:

Až na věky věku.

Приидите, поклонимся, и припадем к Христу. Спаси мы, Сыне Божий, во святых твоих честных именах, помилен ти, амнистия. (Бдение)

Молите же нам: Богородицей и з мертвых помилен ти, амнистия. (Бдение)

Также: Святому икона Троицы.

Сибириник же глаголетъ матью сю: Молитва святаго преня:

Боже Господи, иже во святых твоих почивалъ, иже Троицатъмъ глаголомъ ѿ серафимовъ воспѣваемыи, и ѿ херувимовъ славословимыи, и ѿ вслѣдъ небесныхъ силъ покланяемыи: иже ѿ небытія во єже быти приведеніи вслѣдеска, создавшій человѣка по образу твоему и по подобію, и вслѣдъ твоимъ дарованіемъ огражденіи: да ли прославимъ премъдростъ и рѣзъмы, и не презиралъ согрешающаго, но полагалъ на спасеніе покланеніе: сподобившій наше, смиренныихъ и недостойныхъ рабъ твоихъ, и въ часъ сей стягти предъ славою святаго Твоего же германника, и должное тебѣ поклоненіе и славословіе приносити: сѧмъ, Владыко, пріими и ѿ ѿстѣ наше грѣшиныхъ Троицатъю преня, и посѣти насъ благословію твоему. Прости намъ вслѣдъ согрешеніе, вольное же и невольное. (Святѣ наша душа и тѣлеса, и даждь намъ въ преподобіи слаждити тебѣ всѣ днѣ живота наше: молитвами святыхъ Богородиць, и всѣхъ святыхъ твоихъ, ѿ всѣхъ тебѣ благогодившихъ.

Егда же прѣбываиши на послѣдній тропарь, глаголетъ диаконъ ко іерей, приклони вѣхъ глашъ, и Свѣтъ въ руцѣ держалъ треми прѣсты:

Благослови, Владыко, время Троицатъго.

Іерей же, знаменду єго, глаголетъ:

Ико святѣ єси, Боже наше, и тебѣ слава возсылается, Отцъ, и Сынъ, и Святомъ душъ, наинѣ и присно.

Икона...

6 Ctihodných a bohonosných otců našich: Antonia Velikého, Eu-thymia, Sávy Posvěceného; Onufria, Athanasia a Petra Athon-ských; Cyrila, učitele slovanského; Antonije a Theodosije Pečer-ských; Nauma, Sávy, Angelára; Ivana Českého, Prokopa Sázavského; Sergije Radoněžského, Varlaama Chutynského i všech ctihodných otců. — A ctihodných matek: Pelagie, Theodosie, Anastasie, Eupraxie, Fevronie, Theodulie, Eufrosinie, Marie Egyptské i všech svatých ctihodných matek.

A vzav šestou častečku, klade ji zbožně pod pátou, uzavíraje 2. sloupec.

7 Svatých a nezřízných divotvůrců: Kosmy a Damiana, Kýra a Jana, Pantalejmona a Hermolaje i všech svatých nezřízníků.

A vzav sedmou častečku klade ji do řady vedle té první a čtvrté, začínaje tím třetí sloupec.

8 Svatých spravedlivých (bohorodičů) Jáchyma i Anny a svatého (jméno) (jehož jest chrám) a svatého (jméno) (jehož je den), sv. knížete Rostislava i všech svatých, na jejichž přímluvy navštiv nás, Bože.

A vzav osmou častečku, klade ji zbožně pod sedmou.

9 Svatého otce našeho Jana Zlatoústého, archiepiskopa cařihradského.

A vzav devátou častečku, klade ji zbožně pod osmou.

IV

Pak kněz vezme čtvrtou prosforu a vyjme z ní postupně dvě častečky se slovy:

1. Rozpomeň se, Vlădce lidumilný, na veškerý episkopát pravoslavný, řádně hlásající slovo pravdy tvé; na vladycu našeho metropolitu (jméno), na vladycu našeho (archi-) episkopa (jméno) (zpomene i na biskupa, jímž byl vysvěcen, žije-li), na důstojné presbyterium a diakonstvo v Kristu i veškeré duchovenstvo a mništvo [v monastýru: na archimandritu, igumena] [na bratry a spolužebníky naše, na kněze (jmennuj), diákony (jmennuj)] a veškeré bratrstvo naše, jež jsi povolal k oběcenství svému v milosrdenství svém, Vlădce nejdobrotivější.

Klade častečku pod Beránka na levou stranu.

Rozpomeň se, Hospodine, na vlast...

Тáже поминáетъ ег҃анъ нáшъ, глагóлъ тíце:

Пома́ни, Гдн, богохранимъю ег҃анъ нáшъ и́ пра́восла́вныхъ людéй
человекъ.

Тáже поминáетъ и́ южне юматъ живыхъ по юмені, и́ на кóе́ждо юма взыма́етъ
честицъ, прнаглагóлъ:

Пома́ни, Гдн, юмкъ.

И́ та́ко взы́мъ честици, полагáетъ и́ долькъ етаго хлеба.

V Тáже взы́мъ патриархальный профо́ръ, глагóлътъ:

О памяту и́ юртавленіи гре́ховъ етакишихъ патриарховъ, пра́восла́вныхъ и́ блаженныихъ со здáтельи етаго храма ег҃еву (а́ще ко ѿбýтии:
сътыя ѿбýтии се).)

Тáже поминáетъ ру́коположи́вшаго ёго ѹрхе́реа, и́ драги́хъ, южке хóциетъ,
ѹспошихъ по юмені. На кóе́ждо юма взыма́етъ честицъ, прнаглагóлъ:

Пома́ни, Гдн, юмкъ.

И́ конечнѣ глагóлътъ тíце:

И ви́хъ въ наде́ждѣ воскресіѧ, жи́зни ви́чныя и́ твоегу ѿбещенія
ѹспошихъ, пра́восла́вныхъ ѡтешїца и́ братїи на́шихъ, члвѣколи́бче
Гдн.

И́ взыма́етъ честицъ. По се́мъ глагóлътъ:

Пома́ни, Гдн, и́ мое недостоинство, и́ прости ми ви́акое еогре́
шениe, ви́льное же и́ неви́льное.

И́ взыма́етъ честицъ. И́ пріемъ губъ, токи́аетъ на діскосъ честици долькъ етаго
хлеба, ѹко же быти ко ѿткөрженіи, и́ не испаднѣти чесомъ.

Тáже діаконъ пріемъ кадильници, и́ думіамъ вложи́въ въ ию, глагóлътъ къ
циеникъ: Благослови, ви́дько, кади́ло.

И́ ѿбѣ са́мъ глагóлътъ: Гдн помоли́мъ.

И́ циеникъ молитвъ кади́ла:

Кади́ло ти́бѣ приноси́мъ, Христе Боже на́шъ, въ воню бла́
гохрани́я духо́вна́гъ, єже пріемъ въ пренебрѣ тво́й же
твеникъ, взы́ни по слы́ на́мъ благода́ть пре́стаго твоего ѿ́да.

И́ прише́дши склони́ся...

kolem svatého prestolu. Vydou severními dveřmi a kráčeji za světlonošem, nesoucím rozžatou svíci, konají malý vchod a stanou naproti svatým dveřím. Oba skloní hlavu. Diákon praví:

K Hospodinu modleme se!

Kněz tiše říká modlitbu malého vchodu:

V ladcе, Hосподине, Bože náš,jenž jsi ustanovil na nebesích řády a voje andělů a archandělů ke službě slávy své, se vchodem naším spoj i příchod svatých andělů, kteří by tobě s námi spolu sloužili a spolu slavovali dobrotu tvou. Neboť tobě naleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Po skončení modlitby ukazuje diákon k východu, drže orar třemi prsty (položiv si evangeliu na levou stranu prsou či na levé rámě), a praví knězi:

Požehnej, vladivo, svatý vchod!

Kněz tiše žehná vchod:

Požehnaný jest vchod svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Nato diákon podává knězi evangeliář k políbení a po ukončení zpěvu, postaviv se dopředu před kněze, naproti svatým dveřím, pozdvívá svaté evangeliu, volaje:

Velemoudrost, povznesme se!

Pak se oba ukloní a vcházejí do svatého oltáře. Diákon položí svaté evangeliu na svatý prestol. Mezitím se kněz pokloní, přežehná se a políbí ikonu Spasitele, obrátí se k lidu, požehná světlonoš, a obrátí se k ikoně Bohorodice, před níž se pokloní a políbí ji, načež vejde do oltáře.

Věřící lid zpívá: »Pojďte, pokloňme se...«

Pojďte, pokloňme se a padněme před Kristem. Synu Boží, ve svatých podivuhodný, spasíz nás, zpívající tobě: Alleluja.

(Jedenkrát)

Je-li neděle: Synu Boží, jenž jsi vstal z mrtvých...

Je-li svátek Bohorodice: Synu Boží, na přímluvy Bohorodice...

Svatý Bože, jenž ve svatých...

τόιο πραπέζοιο, τυφοράτη ποκλόνη τρί. Τάκε πρέμη εκλιψένηνικη εκλιγόε ἐνάγεται, διεργάτης ἡ ἄδεια της δεσμής εγράψη τοιαδή πρεστόλα, ἡ τάκος ἀντικεφερού εγράψη πρεδηδεῖψιμης ἡμίς λαμπάδα μη, τυφοράτη μάλιστας ἀνέδειξ, ἡ στάκης να ὀψεύσημη μέτερη, πρικλονάωτη σῆκα γλαύκη, ἡ διάκονης φεκών:

Γέλαθης πομόνημα.

Γεαγόλετης εκλιψένηνικης μάτης εκόδημα τάγμα.

Μολίτης εκόδημα:

Βλαδύκο Γηνί Βόρεια ή ανάση, οὐστάκηνηνικης πανεπείχης χύνης ἡ εκωνιστής ἀγγέλης ἡ ἀρχάγγελης, εκ στάκης τυφοεὶς ελάβης: τυφοηνὶς εκ εκόδημης ή ανάσης εκόδημης εκλιγάρχης ἀγγέλων εύτης, εορτάζαρχης ή ανάσης, ἡ εορτάζαρχης τυφοηνὸς ελάβης: τυφοηνὸς ποδοβάτης τετράθετης εκάλαμης ελάβης, χέρτης, ἡ ποκλονένης, Θριψής, ἡ εύης, ἡ εκλιγόμης Δραγής, ηύης ἡ πρήση, ἡ κοντάκη εκέκων. Έμινης.

Μολίτης ἡ εκοντάκης, γλαγόλετης διάκονης κο εκλιψένηνικης, ποκλοζαΐης κο κοστόκης δεσμής, δεργάτης εκόδημης ἡ Θριψής πρεστής:

Βλαγοστοκή βλαδύκο, εκλιγάρχης εκόδημης.

Ἡ εκλιψένηνικης βλαγοστοκάλης γλαγόλετης:

Βλαγοστοκής εκόδημης εκλιγάρχης τυφοηνὸς, κεστά, ηύης ἡ πρήση, ἡ κοντάκη εκέκων.

Πρέμης διάκονης ποδαρέτης ἡ εκλιψένηνικης, ἡ πελάζετης επίσηνης ενάγεται. Ήπολινης θάσης ἡ εκοντάκης, κοντάκης ποδαρέτης, ἡ στάκης πρεστής, ποδαρέτης, ποδαρέτης μάλιστας πρεστής, ἡ ποκλοζαΐης εκλιγόμης ενάγεται, γλαγόλετης κελεγάρλης:

Πρεμόδροστη, πρόστη.

Τάκε, ποκλονήκεια τάμης ἡ εκλιψένηνικης τοιαδής ἐγώ, εκόδημης κο εκλιγάρχης Θριψής. ἡ διάκονης οὔση πολαράτης επτός ενάγεται πρεστής πραπέζη.

Πέκκαι ἡ ποιόγη:

Εγένετης επτάη...

2. Rozpomeň se, Hospodine, na vlast naši a všechnen pravoslavný lid této země.

Klade částečku pod Beránka na pravou stranu.

Pak vzpomíná živých, jichž chce, dle jména; při každém vyjmé částečku, říká:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

A takto vybírá částečky podle jmen a pokládá je pod Beránka.

Nato, vzav páťou prosforu, vyřízne z ní částečku a dí:

V

Na památku a odpusťení hříchů svatých patriarchů pravoslavných a blažených zakladatelů svatého chrámu tohoto.

A klade částečku pod Beránka, pod předcházející řadu.

Pak připomíná světivšího jej biskupa (pokud už není naživu) a jiných, kterých chce, v Pánu zesnulých, dle jmen. Při každém jméně vyjmé částečku a klade ji mezi ostatní v této řadě, říká:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

Nakonec pak:

A na všechny, v naději budoucího vzkříšení, života věčného a společenství s tebou zesnulé pravoslavné otce a bratry naše, *pamatuj*, lindumilný Hospodine.

Pak vezme ještě čtvrtou prosforu, vyřízne z ní částečku a říká:

Rozpomeň se, Hospodine, i na mne nehodného a odpust mně všechny hřichy úmyslné i neúmyslné.

A položí částečku pod Beránka do řady vzpomínek za živé. Nato, vzav houbu, shrnuje na svatém diskose částečky pod Beránkem, aby snad nevypadly.

Zatím diákoni, vzav kadidelnici a vloživ do ní kadidlo, dí ke knězi:
Požehnej, vladyko, kadidlo!

A ihned též dí: K Hospodinu modleme se.

Kněz se modlí, žehnaje kadidlo:

Kadidlo tobě přinášíme, Kriste, Bože náš, jako duchovní vůni líbeznou, kterou přijav na nadnebeský obětní oltář svůj, sešli nám blahodať nejsvětějšího Ducha svého.

I přišedší hvězda...

Diákonus: Гдъ помо́ли́мсѧ.

Си́меникъ по́клади́въ се́бѣ здáніцъ, по́лагáе́тъ ве́рхъ сї́таго хлѣбъ, гла́гола:

И́ пришедши се́бѣ здáніе ве́рхъ, и́мѣ́же е́съ О́трокъ.

Diákonus: Гдъ помо́ли́мсѧ.

Іе́реи, по́клади́въ пе́рвый по́кро́въ, по́крыва́е́тъ сї́тый хлѣбъ съ дíскосомъ, гла́гола:

Гдъ во́змі́ся, въ лѣ́погъ ѿ́блече́ся: ѿ́блече́ся Гдъ въ сі́лѣ, и́ пре́по́дасѧ, и́бо ѿ́тве́реди ве́ліе́нію, та́же не подві́жни́ца. Го́това въ пртóль тво́й ѿ́тглѣбъ, ѿ́ткни та́ко є́си. Ве́здвиго́ша рѣ́ки, Гдѣ, во́зди́ги́ша рѣ́ки гла́съ ско́дъ. Ве́змі́ти рѣ́ки ѿ́тглѣбъ ско́дъ, ѿ́тглѣбъ въ́дъ мнóгихъ. Ді́вны въ́сіотъ море́кія, ді́вни въ́сіотъ гдѣ́. Сви́дѣнія тво́я ѿ́тві́шиша се́клъ. Домъ тво́емъ подо́баетъ сї́тія, Гдѣ, въ́ долгогъ дній.

Diákonus: Гдъ помо́ли́мсѧ.

По́кры́й, влắды́ко.

Іе́реи же, по́клади́въ вто́рый по́кро́въ, по́крыва́е́тъ сї́тый по́ти́ръ, гла́гола:

По́кры́и и́бѣ́ доброте́тель тво́я, Хрѣ́стъ, и́ хвалы́ тво́я и́спо́льни землѧ.

Diákonus: Гдъ помо́ли́мсѧ.

По́кры́й, влắды́ко.

Іе́реи же, по́клади́въ по́кро́въ, си́рѣчъ, во́зди́хи, по́крыва́е́тъ и́ ско́дъ, гла́гола:

По́кры́и на́съ кро́вомъ крилъ тво́ею и́ ѿ́жени́ю ѿ́ткни ве́ліка́го врага и́ ѿ́поста́та. О́уми́ри же вóтъ на́шъ, Гдѣ, по́мі́луй на́съ, и́ мі́ръ тво́й, и́ спаси душы на́ші, та́ко блгъ и́ че́ловéко́ли́бенъ.

Та́же прíе́мъ си́меникъ кади́лыни́цъ, кади́тихъ предложе́ніе, гла́гола: Три́жды:

Блгослове́нъ Гдѣ на́шъ, си́це блговоли́вый, слáва тво́я.

Diákonus же на кóемъ́до гла́голе́тъ:

Всегда, и́мінъ и́ пріе́нишъ, и́ во вѣ́ки вѣ́ковъ, а́мінъ.

И́ по́клани́тисѧ блговоли́вий ѕка, три́жды.

Гдѣ, Гдѣ на́шъ...

Modlitba druhé antifony:

Hospodine, Bože náš, spasíž lid svůj a požehnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, oslav je Božskou mocí svou a neopouštěj nás, doufající v tebe.

Znovu diákonus: О́пět а opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasíž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejcistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: Neboť blahý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otcí i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Modlitba třetí antifony:

Tu, jenž jsi nám tyto společné a jednomyslné modlitby daroval a který jsi slíbil, že splníš prosby, shodnou-li se na čem dva neb tři ve jménu tvém, sám i nyní prosby služebníků svých k užitku splniž tím, že udělíš nám v nynějším věku poznání pravdy tvé, v budoucím pak daruješ nám život věčný.

Věřící lid zpívá 3. antifonu (resp. Blahoslavenství, je-li neděle či svátek):
V království svém rozpomeň se na nás, Bože...

Teď se otevírají svaté dveře k malému vchodu. Kněz s diákonom stojíce před svatým prestolem, učiní tři poklony a při každé se pokřížují. Pak kněz vezme svaté evangelium, podává je diákonom a obcházejí zprava

Vlădce, Hospodine...

Молітва второго альтіфіона:

Гди Бóже нашъ, спаси людьми твои и благослови достоиние твоё, исполнение церкви твоей сохраны, оставь любовь к благолепию дому твоему: ты твихъ воспослави божественному твоему силою, и не отгнави насъ, о поклоницахъ на тѧ.

Также диакон: Пáки и пáки мýромъ Гđи помóлнимъ.

Лíкъ: Гđи, помílъj.

Заслѹпъ, спаси, помílъj и сохраны насъ, бжже, твоему благодатию.

Лíкъ: Гđи, помílъj.

Пречистъю, пречистъю, пречистъю, глаbнъю блажъю нашъ Бцъ и приснодѣбъ Мрію, со всѣми ст҃мъми помилувше, ами сеbe, и дрѹга, и вѣсъ жибогъ нашъ Христъ Бгъ предадимъ.

Лíкъ: Тебѣ, Гđи.

Бозглашеніе:

Гко благъ и человеколюбецъ Бóргъ єти, и тебѣ глаbъ возвыламъ, Отцъ, и Сынъ, и Святомъ душъ, ийнѣ и пріено, и во вѣки вѣковъ.

Лíкъ: Амінь.

Молітва третія альтіфіона:

Нже ѕещиа и согласиа даровавый нашъ молитвы, иже и дѣмъ, или тремъ, согласиющиися именни твоемъ, прошениа податьи ѿбѣщавый: ами и ийнѣ рабъ твоихъ прошениа къ полезному исполну, подаля нашъ и въ настоищемъ вѣцѣ позианіе твоемъ истины, и въ вѣдущемъ жибогъ вѣчныи дары.

Зде ѿткезаючи двери на малыи вхόдъ.

Пѣканъ же третіемъ альтіфіонъ ѿ пѣкциа, или благеніиа, ище єсть недѣла. єгда прїидѣзъ на «Слѣва», сваціииникъ и диаконъ, старавши предъ скло-

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz okouří svatou hvězdu a klade ji svrchu na diskos se slovy:

I přišedší hvězda, stanula nad místem, kdež bylo dítě.

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz, okouřiv první pokrovec, pokrývá jím svatý diskos, řka:

Hospodin kraluje, oděn jest velikolepostí. Oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se, neboť upevnil vesmír, který se nepohně. Připraven jest trůn tvůj přede všemi časy, od věčnosti jsi ty. Pozdvihují se řeky, Hospodine, pozdvihují řeky hlasy své; vzpínají vysoko proudy vod vlny své, s hlukem se pohybují vodstva mnohá; avšak nad sílu vln mořských mnohem silnější jest Hospodin na výsostech. Svědectví tvá jsou velmi jistá. Domu tvému svatost náleží, Hospodine, po všechny dny.

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vladky!

Kněz, okouřiv druhý pokrovec, pokrývá jím svatý kalich, řka:

Vznešenost tvá zastřela nebe, Kriste, a země plna chvály tvé!

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vladky!

Kněz, okouřiv třetí, větší pokrovec (aer), pokrývá jím obojí, řka:

Přikryj nás záštitou křidel svých a zapud od nás každého nepřitele a odpůrce; v pokoji spravuj život náš, Hospodine, smiluj se nad námi a nad světem svým, a spasiž duše naše jako blahý a lidumil.

Pak, vzav kadidelnici, okuřuje předložené dary, řka tříkráte:

Pоžehnaný jest Bůh náš, jemuž se takto zalíbilo. Sláva tobě!

Diákon pak pokazdě dí:

Vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Při tom se oba vždy zbožně pokloní.

Nato bere diákon kadidelnici a říká:

Za předložené důstojné dary k Hospodinu modleme se.

Bože, Bože náš...

Владыко Гђи Бóже...

Тáже дíákonz глагóлецъ:

О предложениихъ честніхъ дафѣхъ Гдѣ помолимся.

Сїменикъ же, прїемъ кадильницѣ, глагóлецъ мѣткѣ предложениѧ:

Бжѣ, Бжѣ нашъ, нѣный хлѣбъ, піщъ всесмѣтъ міръ, Гдѣ наше го ѵ бга Іиса Христѣ пославый, Спіа ѵ ізвѣбитела ѵ бгодѣтела, благословѧца ѵ ѿсвѧщенія нашъ, самъ благослови предложениѧ тѣ, ѵ прїими є въ пренѣній твоїй жертьвенникъ. Помолни, іако благъ ѵ члвѣколюбецъ, принесшихъ ѵ іхже ради принесоша: ѵ нашъ неѡчѣждены сохрани во сїмениодѣствиї ежертьвенниихъ твоихъ тѣни. Іако сѣти ѵ проглашна пречтное ѵ великолѣпое ѵма твоє, Оца, ѵ Сына, ѵ Сѣтагѡ дѧ, наинѣ ѵ прїеноша, ѵ во вѣки вѣковъ, амінь.

И посѣмъ творицъ ѩпѣти тѣмо, глаголь сици:

Слава твої, Христѣ Бжѣ, оѹпоканіе нашъ, слава твої.

Діаконъ: Слава, ѵ наинѣ: Гдѣ, поміль, трапезы. Благослови.

Сїменикъ глагóлецъ ѩпѣти.

Аще ѿбо єстъ недѣла: Воскресеній ѵ мѣртвыхъ Христосъ истинный:

Аще ли же ни:

Христосъ истинный Бжѣ нашъ, молитвами пречистыя сковѣ, иже ко сїтихъ ѡца нашего Іѡанна, архіепікопа константинопольскаго, златоѹстаго, ѵ вѣхъ сїтихъ, поміль, и спаситъ нашъ, іако благъ ѵ чловѣколюбецъ.

Діаконъ: Амінь.

По ѩпѣти же кадитъ діаконъ сїтое предложениѧ: та же ѩходитъ, ѵ кадитъ сїти трапезѣ крѣгомъ крестовидно, глаголь въ твої:

Ро гробѣ плодти, во ѿдѣ же сї душево іако Бжѣ, въ рани же сї разбѣйникомъ, ѵ на прѣтѣ быль єси Христѣ, то ѡцемъ ѵ дхомъ, вѣл ѵсполнѣлай неѡпѣсанный.

Щю нѣній...

Kněz tiše čte modlitbu první antifony. Diákón, pokloniv se, odstoupil již před ohlasem kněze ze svého místa a stanul před ikonou Kristovou, drže orar třemi prsty pravice.

Věřící lid zpívá 1. antifonu: Dobroče, duše má, Hospodinu...

Modlitba první antifony:

Hospodine, Bože náš, jehož vláda jest nevýslovna a sláva nevýstižná, jehož milost jest nezměrná a lidumilnost nevypravitelná: Ty sám, Vládce, shlédni na nás a na svatý chrám tento podle milosrdensví svého a prokaž nám i všem, kteří se s námi modlí, hojně milosti a slitování svá.

Po dokončení antifony stane diákón znova před svatými dveřmi, pokloniv se a přežehnav, praví:

Opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasíž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz tiše čte modlitbu druhé antifony. Diákón činí podobně jako předešle.

Věřící lid zpívá 2. antifonu: Jednorozený Synu a Slovo Boží...

Hospodine, Bože náš, spasíž...

Î poétpca pérkvyi ântrifóñu ſh píkvičékv. Skaſenínikz je glagólețu tâjnuſ
molýtke pérkva go ântrifóňa. Diákonz je poklonívka ořestupáegez ſh mîcstga
eoegó, î ſhšédz rgońtz páfâd îkónu Xristóko, deřjka î Ŧrárku páfemí pér-
ty dæſnýla řské.

Mołýtka pérkva go ântrifóňa:

Gđi Božje nášz, egróже deřjáva neſkažánnia, î sláva nepo-
tñjíma, egróже mýloſt' evezmíčra, î čelovéčkoljóeſte
neinžrečenno: sámz, Bladýko, po blagoútróbiu tvoemž, páfízri
na ný, î na svatýi hrámz sén, î ſotgvarì ež námi, î molá-
čimisla ež námi, bogátyia mýloſti tvoâl î ſiedrótty tvoâl.

Po nípolnění jeâ ântrifóňa, prišédz diákonz, î stávk na ſekýčnémz mîcstgk,
î poklonívka, glagólețu:

Páki î páki mýromz Įdž pomóliſta.

díkz: Gđi, pomílň.

Zastupní, spasì, pomílň î ſořanì nášz, Božje, tvoéju blgodátiu.

díkz: Gđi, pomílň.

Prečeržio, prečeržio, prebelgoſloveniňio, slávniu bâlcz nášz Bâlcz î
priehodéč Mřio, eo vekém ſtýmlí pomalaňvše, sámz sebe, î držg
držga, î veſe životu nášz Xřitž Břz páfadimz.

díkz: Tebe, Gđi.

Božglashéňe:

Hako tvoâl deřjáva, î tvoe ſeſt' ūřeſtvo, î sýla, î sláva,
Otca, î sýna, î ſvatagáwo džha, nýmík î páfíno, î ko veké
vekéwéz.

díkz: Amíny.

Î poétpca podobník ſh píkvičékv vtořyí ântrifóňa. Diákonz je podobník
tvořituz, ičkože î v k pérkvoi molýtke.

Gđi Božje nášz, spasi...

Kněz čte modlitbu předložení:

Bože náš, jenž jsi za pokrm celému světu seslal
chléb nebeský – Pána a Boha Ježíše Krista, Spasitele,
vykupitele a dobrodince, žechnajícího nám a posvěcují-
cího nás, sám pozehnejz předložení toto a přijmi je na nadne-
beský obětní oltář svůj. Rozpomeň se jako blahý a lidumil na
ty, kdož je přinesli a za kteréž přineseno jest, a nás neodsouze-
ně zachovej v posvátném vykonávání Božských Tajin tvých.
Aby se světilo a velebilo přečestné a velikolepé jméno tvé, Otce
i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.
Amen.

Potom k zakončení proskomidie říká:

Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Diákon: Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na
věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Hospodi, po-
miluj. Požehnej!

Kněz říká malé propuštění: (Vstavší z mrtvých) Kristus, pravý Bůh
náš, na přímluvy přečisté Matky své, svatého otce našeho Jana Zlatouštého, archiepiskopa cařihradského, i všech svatých, nechť smili-
uje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Diákon: Amen.

Po tomto zakončení okuřuje diákon svaté předložení, pak odchází ke
svatým dveřím, odhrnuje oltární oponu a poté okuřuje svatý prestol okolo
na způsob kříže, celý oltář, ikonostas, kněze a celý chrám, řka pro sebe
(při okuřování prestolu):

Ve hrobě s tělem, v pekle s duší co Bůh, v ráji pak s lotrem
a na trůně s Otcem a Duchem, vše nevystižitelně naplňuje, byl jsi, Kriste!

A pak okuřuje dál, říkaje žalm 50. / 51.: Smiluj se nade mnou, Bože...

Po okouření chrámu vchází diákon opět do oltáře, okuřuje svatý prestol a kněze;
poté odloží kadidelnici a přistupuje ke knězi. Postavivše se oba před svatým
prestolem, modlí se každý pro sebe (kněz se vztaženýma rukama), řkouce:

Králi nebeský...

Τάκε ψαλόμε ἡ.

И покладівся істінніце же у храмі веся, вхідні гір паки ко істій Олтарі, и покладівся істію трапезі паки, и сім'єнника, кадильниці євхію шлагаети на місце твоє, сім'я же приходити ко ієрею. И ставше візпік пред істію трапезою, покланяються трапезди, ву тече молацеса, и глаголюють:

Γρὶο οὐναῖ, οὐτικέστητο, δύσθε ιερινη, οὐκεί μεί οὐ καὶ οὐ ποιαλλαῖ, τοκρόνιτε ελαγήχι οὐ ζήζητο ποδάτητο: πρηνδὶ οὐ κελίστα κα να, οὐ ωνίστη να ὡ ειλάκια εικέρηνη, οὐ επασή, ελήκε, δύσθε ηάσα.
Ελάβα ευ κάισηνης βρέ, οὐ ηα ζεμλή μίρη, ευ ηλεικέψης ελγοκολένη.
Δκάζδы.

Γὰν, οὐτηνῆ μοὶ ψεύτεση, οὐτηνά μοῦ κοζειετάτη χβαλέ τκοὺ.

Также ціклоди, івлієнників євхію істію єнліє, діаконі же істію трапезі. И посемь поділонів діаконі твою глахі івлієнникі, держалі и фіарі тремі пірети деснія руки, глаголють:

Бріма іоткоріти Гані, владыко, благослові.

Івлієнникі, знаменду єго, глаголють:

Благословеніз Біж наші, ксегда, наїнік і прієні, и во вікни віківка.

Также діаконі: Помолися ѿ міні, владыко івліє.

Сім'єнникі: Да ісправити Гані ітшопы ткоом.

И паки діаконі: Помолі мі, владыко істій.

Сім'єнникі: Да поманіткі та Гані біж ко ціткіи своємі, ксегда, наїнік і прієні, и во вікни віківка.

Діаконі же рече: Амінь.

И поклонівся, інходіткі тікверними дверими, поне же цікія двері до входа не швефзяюті. И ставши на євхічномі місці, пралю ѹгіахі дверей, покланяєтіко е благоговініем, трапезди, глаголь ву тече:

Γὰν, οὐτηνῆ μοὶ ψεύτεση, οὐτηνά μοῦ κοζειετάτη χβαλέ τκοὺ.

И посемь начиняєткі глаголати: Благослові, владыко.

И начиняєткі івлієнникі: Благословено цітко:

Благословено цітко...

Za vladky našeho metropolitu (**jméno**) [za vladky našeho (archi-) episkopa (**jméno**)], za důstojné kněžstvo, diákronstvo v Kristu, za veškeré duchovenstvo a lid k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vlast naši a její představitele k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za město toto [vesnici tuto, svatý monastýr tento], za všechna města a země i za ty, kteří podle víry v nich žijí, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za příznivé počasí, za hojnost plodů zemských a za pokojné časy k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za cestující po zemi, vodě i vzduchem, za nemocné, trpící, zajaté a za spásu jejich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasíž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milosti) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druha i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť tobě naleží všeliká sláva, čest a klanění, Otcí i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Hospodine, Bože náš, jehož...

◎ επραητέ ηάσει, πρακήτελεχτέ ή βόνηστετέ έλα, Γδέ πομόλιμελ.

Δίκι: Γδή, πομόλιθη.

◎ γράδικέ τέμεζ [ῆλι]: ώ βέση τέη, εελι κυ μοναστηρε, το: ώ εβαλτηκή ωβήτελη τέη], κεάκομεγ γράδικ, επραητέ ή κεύροιο ψικεψικηχ κυ ηήχ, Γδέ πομόλιμελ.

Δίκι: Γδή, πομόλιθη.

◎ ελαγραετκορένηιν κοζδέχωκ, ώ ήζφεηληη πλοδώκ κεμηάχ κη φέμενηκηχ μηρηχ, Γδέ πομόλιμελ.

Δίκι: Γδή, πομόλιθη.

◎ πλάβαιοψιχ, πλητεεετκεδιοψιχ, ιεδέργιοψιχ, επράκηδιψιχ, πλέκηνηηχ, ή ώ επασένηη ήχ, Γδέ πομόλιμελ.

Δίκι: Γδή, πομόλιθη.

◎ ήζεάεηтгисяη ηάмк ѿ вілкія տօրեи, ғні́ка ή η᷑жды, Γδέ πομόλιμελ.

Δίκι: Γδή, πομόλιθη.

Заспгпн, спаси, помольдй ή сохрани наск, Бóже, твою благодатию.

Δίκι: Γδή, πομόλιθη.

Πρεεβατгю, πρεчистгю, πρεблагословенігю, славнгю Блаждычицъ нашъ Богородицъ ή приенодѣкъ Марію, со врѣміи εβατуими помланѣвше, са́ми се́бе, ή дрѣгъ дрѣгъ, ή βέсъ жибогъ нашъ Христъ Бóгъ предадимъ.

Δίκι: Терѣк, Γδή.

Бозглашениe:

Ико подобаєтъ тѣи вілкія слава, честъ ή поклоненіе, Отгъ, ή Сынъ, ή Сватомъ дѣхъ, наинѣ ή приено, ή во вѣки вѣкѡвъ.

Δίκι: Амінъ.

Гδи Бóже нашъ, егѡже держака...

Králi nebeský, Utěšiteli, Duchu pravdy, jenž jsi všude přítomen a vše naplňuješ, poklade blaha a dárce života, přijď a usídlí se v nás a očistiž nás od všeliké skvrny a spasíž, Blahý, duše naše. (*Jedenkrát*)

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle. (*Dvakrát; kněz se vztaženýma rukama.*) *Po ukončení se vždy ukloni a přežehnají.*

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou. (*Bez vztažených rukou; ukloni se a přežehnají.*)

Nato políbí – kněz svaté evangelium (a prestol) – diákoun svatý prestol. Pak diákoun, skloniv hlavu svou ke knězi a drže orar třemi prsty pravice, dí:

Čas jest sloužiti Hospodinu. Požehnej, vladyko!

Kněz (žehnaje mu): Požehnán jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákoun: Amen. Pomodli se za mne, vladyko svatý!

Kněz: Hospodin nechť vede kroky tvé.

Diákoun: Pamatuj na mne, vladyko svatý!

Kněz: Nechť pamatuje na tebe Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákoun: Amen.

A pokloniv se, vychází z oltáře severními dveřmi (poněvadž svaté dveře se otevírají až před malým vchodem) a postaviv se na příslušném místě, naproti svatým dveřím, pokloní se, přežehná se zbožně třikrát, říkaje pro sebe:

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou.

Nato hlasitě začíná dle následujícího postupu.

Koná-li kněz proskomidií bez diákona, vynechávají se slova diákonova i odpovědi kněze na ně. (Dále se při liturgii vynechávají tiché dialogy mezi knězem a diákonom a různé diákonovery výzvy – např. „Požehnej, vladyko!“ apod. Jinak kněz říká a koná, co přísluší diákonovi, sám.)

Slouží-li svatou liturgii více kněží, koná proskomidií pouze jeden z nich.

V době proskomidie čte žalmista hodinky: třetí a šestou (počáteční ohlas kněze na začátku čtení hodinek je místo ohlasu před přípravou Beránka).

Blahosloveno budíž království...

Вѣдати подобаєтъ: аще кеъз дѣякона слѣжитъ іерей, въ проскомідїи дѣяконахъ слѣвъ, и на літургіи предъ євліемъ, и на ѿкітъ єгѡ: благослови владыко, и Прѣобрѣтъ владыко, и времѧ таїтъ, да не глаголетъ, точю єктеинъ и чинокное предложениє. аще же тоборомъ слѣжати сїеніи мнози, дѣяство проскомідїи єдина іерей токмо да таїтъ, и глаголетъ и зиокражениала: прочий же слѣжитъ и ичтоже проскомідїи ѡбѣни да глаголють.

Божественнаа слѣжба, иже єо сватыихъ Отца нашего Іѡанна Златоустаго.

діаконъ: Благослови, владыко.

іерей: Благословено царство, Отцѧ, и Сына, и Святаго Духа,
намѣнѣ и пріеню, и во вѣки вѣковъ.

діаконъ: Амінъ.

діаконъ: Миромъ Гдѣ помолимся.

діаконъ: Гдѣ, помилуй.

О свышеиѣмъ мѣрѣ, и спасенїи душъ нашихъ, Гдѣ помолимся.

діаконъ: Гдѣ, помилуй.

О мѣрѣ всегда мѣра, благостоѧнїи сватыихъ Божіихъ церкви,
и соединенїи вѣхъ, Гдѣ помолимся.

діаконъ: Гдѣ, помилуй.

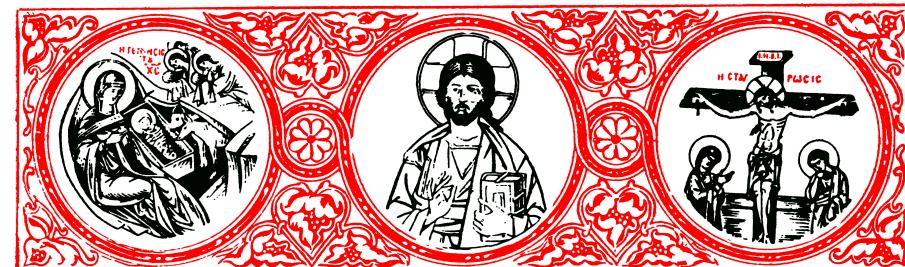
О святѣмъ храмѣ сеਮъ и из вѣрою, благоговѣнїемъ и стражомъ
Божіимъ входающихъ вонь, Гдѣ помолимся.

діаконъ: Гдѣ, помилуй.

О господнѣ нашемъ Блаженниѣшемъ митрополитѣ (имѧ рече),
и господнѣ нашемъ [имѧ: Высоко-предстоящему архиепископу, имѧ:
Предстоящему єпіскопу] (имѧ рече), честнѣмъ пресвѣтѣству, во
Христѣ дѣяконаструѣ, и се旣и пріичтѣ и людехъ, Гдѣ помолимся.

діаконъ: Гдѣ, помилуй.

О епіскопѣ нашемъ...

Božská služba svatého otce našeho Jana Zlatoustého

Řád liturgie katechumenů

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: Blahosloveno budiž království Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen

Ektenie velká

Diákon: V pokoji k Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za metropolitu...